

Uterusta lipoma*

Bir olgu sunusu

Dr. Canan Ersöz** Dr. Gülfiliz Gönülüşen** Dr. Cafer Özden** Dr. Yılmaz Atay***

ÖZET

.Saf uterus lipoması, uterusun benign mezenkimal tümörlerinin nadir görülen bir türüdür. Bu çalışmada 52 yaşında kadın bir hastada bir saf uterus lipoması olgusu makroskopik ve mikroskopik özellikleri ile sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Uterus, neoplazma, lipom

Uterusun primer lipomatöz tümörleri sık görülmezler. Bu tümörler kısmen ya da tamamen matür yağ dokusundan oluşurlar. Saf lipomlar, uterusun lipomatöz tümörlerinin en az rastlanan tipidir.

İlk uterin lipoma olgusu 1816'da Lobstein tarafından bildirilmiştir. 1906'da Ellis dört gerçek uterin lipoma olgusu rapor etmiş, 1923'te Peterson bunlara on olgu daha eklemiştir. Brandfass ve Evert-Suarez 1955'e kadar dünya literatüründe 33 saf uterin lipoma olgusu saptamışlar ve buna kendilerinin bir olgusunu da ilave etmişlerdir. 1966 yılında Barabanti-Silva 131 uterus lipomasını gözden geçirmiştir, en son olarak 1989'da Falk ve arkadaşları bir olgu bildirmişlerdir.^{1,2}

Nadir ve Türk Patoloji Literatüründe ilk olgu olması nedeniyle histopatolojik olarak tanı koyduğumuz, myometrium yerleşimli saf uterus lipomasını makroskopik ve mikroskopik özellikleri ile sunmayı amaçladık.

OLGU SUNUMU

52 yaşında kadın hasta alt abdominal bölgede ağrı yakınması ile Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı polikliniğine başvurdu. Hastanın 12 gebelik geçirmiş, 10 doğum yapmış, 3 yıl süreyle kontrasepsiyon amacı ile intrauterin araç kullanmış olduğu öğrenildi. 10 yıldır menapozda olan hastanın özgeçmişinde ayrıca 16 yıl önce geçirilmiş Brusellosis ve 15 yıl önce geçirilmiş kolesistektomi operasyonu öyküsü bulunmaktaydı.

Jinekolojik muayenede sistosel ve descensus uteri saptanan hastaya vaginal histerektomi ve perineoplasti uygulandı.

Makroskopik Bulgular: 8x6x4.5 cm. boyutların-

* 10. Ulusal Patoloji Kongresinde sunulmuştur.

** Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı

*** Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı

SUMMARY

Pure uterine lipoma is a very uncommon type of benign mesenchymal tumor of the uterus. The tumor shows typical findings of a lipoma macroscopically and microscopically. This report defines this rarity on a 52-years-old multipar woman.

Keywords: Uterine neoplasm, lipoma

daki uterus açıldığında, kavite içinde iyi sınırlı, sarı kenkte ve kaygan kıvamda adipöz kitle görüldü. Tümör, 5x4,5x3,5 cm. boyutlarda olup uterus kavitesini tamamen doldurmaktaydı (Resim 1). Myometriumda başka bir neoplastik yapı saptanmadı.

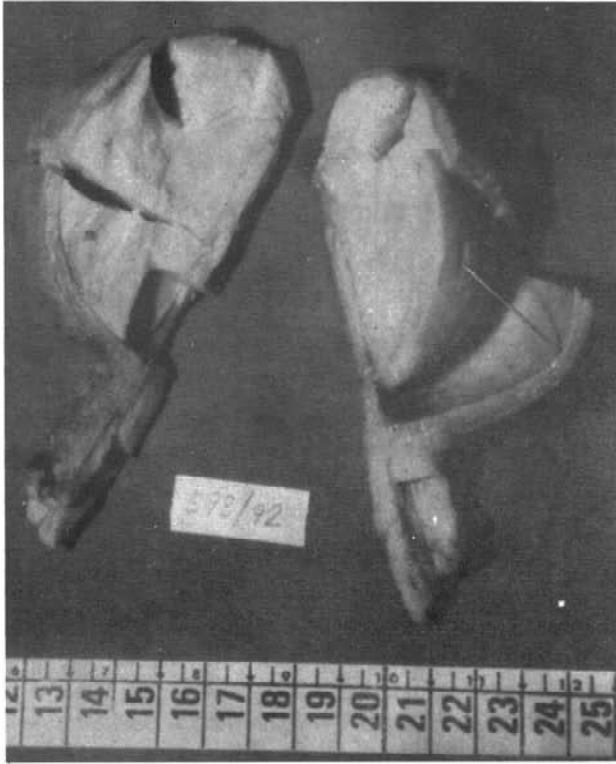
Mikroskopik Bulgular: Tümör, ince fibröz septalarla bölünmüş matür yağ dokusundan oluşmaktaydı. Trikrom ve Van-Gieson özel boyaları ile de tümörün düz kas dokusu içermediği açıkça görülmekteydi. Oil-red-O boyası ile pozitif sonuç alındı. Endometrium ve myometriumda kitlenin yaptığı baskıya bağlı sekonder değişiklikler izleniyordu (Resim 2).

YORUM

Leiomyoma içerisinde nadiren adipöz komponent görülebilir. Myometriumun saf lipomaları daha da enderdir.^{1,3,8} Yabancı kaynaklarda az sayıda olgu bildirilmekle beraber Türk Patoloji Literatüründe saf uterin lipoma olgusu bulunmamaktadır.

Uterusta adipöz tümör saptanan kadınların hemen hemen tamamı postmenapozal dönemdedir ve hastaların %90'ı 40 yaşın üzerindedir. Hastalar değişik semptomlar gösterebilmekte, preoperatif olarak sıklıkla leiomyoma uteri tanısı almaktadırlar. Ayrıca asemptomatik seyreden ve tanı konamayan hastaların da çok sayıda olması nedeniyle insidans tam olarak saptanamamıştır.

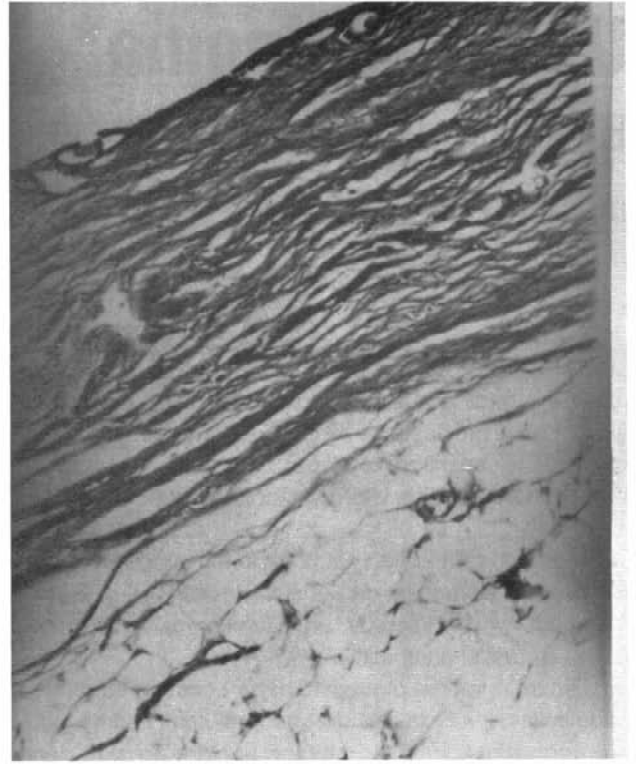
Uterus korpusunda yağ dokusunun bulunması olağan dışıdır. Bu nedenle saf ve mikst uterin lipomaların histogenezisi açıklık kazanmamıştır. Çeşitli yazarların ileri sürdüğü teoriler arasında yanlış lokalize olmuş embriyonik lipoblast toplulukları, düz kasın veya bağ dokusunun yağ dokusuna metaplazisi, peritoneal veya retroperitoneal yağ dokusunun perivasküler ekstansiyonu, pleuripotansiyel hücre ve embriyonik multipotansiyel hücre orijini

Resim 1: Uterin lipoma: uterus kavitesini dolduran, myometrium yerleşimli lipomatöz kitle.

yer almaktadır.^{1,7} Cerrahi girişim sırasında adipöz hücrelerin implantasyonu da önc sürülen bir başka teoridir.¹ Uterusun adipöz tümörleri ile renal angiomyolipomalar arasında morfolojik ve histogenetik benzerlik de ortaya atılmış ve uterin adipöz tümörlerin hamartom, hatta choristom olduğu ileri sürülmüştür.⁶

Mikroskopik olarak tüm uterin lipomalar erişkin tipi yağ hücrelerinden oluşurlar,⁶ özellikle nekroz içeren tümörlerde ender lipoblastlar da bulunabilir.⁹ Lipoleiomyomalar ayrıca düz kas lifleri ve fibröz doku da içerirler, ancak saf lipomlar matür yağ dokusundan ibarettir ve çevre myometriumdan kolayca ayırdedilirler.^{1,3} Bu nedenle saf uterin lipomaların ayırıcı tanısı güçlük arz etmez.

Resim 2: Myometriumda matür yağ dokusu hücrelerinden oluşan lipoma ve endometrium ile myometriumda bası bulguları (H&E x 250).

Uterusun malign adipöz tümörleri çok nadirdir.^{6,9} Saf uterin lipomalarda malign transformasyon bildirilmemiştir; bununla beraber sarkomatöz değişiklikler gösteren lipoleiomyomalar mevcuttur. 1990 yılında Scurry ve arkadaşları lipoleiomyomadan kaynaklanmış bir leiomyosarkom olgusu sunmuşlardır.

Sunduğumuz sağ uterin lipoma olgusunun yalnızca matür yağ dokusundan ibaret olması, daha önceden var olan bir leiomyomanın yağlı dejenerasyonu sonucu ortaya çıkmadığını, uterusun primer lipoması olduğunu göstermektedir.

KAYNAKLAR

- 1 Dilipkumar DD, Kraft JR, Duvvuri G. Uterine lipomas. Arch Pathol Lab Med. 1981; 105: 43-45.
- 2 Falk S, Jantsen H, Stutte HJ. Lipom des Uterus. Klinik und Pathologie einer seltenen Krankheitsentität. Geburtshilfe Frauenheilkd. 1989; 49: 762-764.
- 3 Kraus FT. Female genitalia. In: Kissane JM, ed. Anderson's Pathology. 9th ed. St. Louis: The C.V. Mosby Comp; 1989: 1667.
- 4 Rosai J. Female Reproductive System. In: Ackerman's Surgical Pathology. 7th ed. St. Luis: The C.V. Mosby comp; 1989: 1087.
- 5 Norris HJ, Zaloudek CT. Mesenchymal tumors of the uterus. In: Blaustein A, ed. Pathology of the Female Genital Tract. 2nd ed. New-York: Springer-Verlag; 1977: 357.
- 6 Pounder DJ. Fatty tumors of the Uterus. J Clin Pathol. 1982; 35: 1380-1383.
- 7 Aizenstein R, Wilbur AC, Aizenstein S. CT and MRI of uterine lipoleiomyoma. Gynecol Oncol. 1991; 40: 274-276.
- 8 Scurry J, Hack M. Leiomyosarcoma arising in a lipoleiomyoma. Gynecol Oncol. 1990; 39: 381-383.
- 9 Hendrickson MR, Kempson RL. Pure mesenchymal neoplasms of the uterine corpus. In: Fox H, ed. Obstetrical and Gynecological Pathology. 3rd ed. Edinburgh: Churchill Livingstone; 1987: 446-447.